ОСТАННІ НОВИНИ

16:20 ЧС-2026: результати та відеоогляди матчів, розклад телетрансляцій в Україні

16:09 27 січня Вже має козирі: ставлення Трампа до війни в Україні суттєво змінилося

16:07 22:00 Екіпаж Су-24М розбився на Хмельниччині

16:05 20:20 Суд розглянув скаргу на закриття справи про смертельну ДТП за участі детектива НАБУ. — ЗМІ

16:05 22:00 Літній печиночий паштет: незвично і найнижчий смачно

16:05 21:30 «Потрібно мати надію»: Алек Болдвін зізнався, чого боїться як батько семи дітей

16:05 21:00 «Бути толерантним до толерантних — проста формула вживання»: психотерапевт про безсоромне, яке запускає

ПРЯМА ЛІНІЯ

Чи можна захворіти одночасно на грип і ковід, чим відрізняється імунітет після щеплення від того, який з'явився внаслідок COVID-19: відповідає інфекціоніст

6-23 — 20 січня 2022

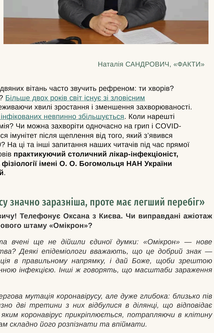

Наталія САНДРОВИЧ, «ФАКТИ»

На тлі новорічно-різдвяних вітань часто звучить рефреном: ти хворів? А щеплення зробив? Більше двох років світ існує зі зловживанням коронавірусом, переживаючи хвилі зростання і зменшення захворюваності. Після свят кількість інфікованих невпинно збільшується. Коли нарешті завершиться пандемія? Чи можна захворіти одночасно на грип і COVID-19? Чим відрізняється імунітет після щеплення від того, який з'явився внаслідок COVID-19? На ці та інші запитання наших читачів під час прямої лінії «ФАКТИ» відповів **практикуючий столичний лікар-інфекціоніст, аспірант Інституту фізіології імені О. О. Богомольця НАН України Євген Дубровський**.

«Нова версія коронавірусу значно заразніша, проте має легший перебіг»

— Добрий день, Євгене Ігоровичу! Телефонує Оксана з Києва. Чи виправдані аюіотаж і паніка, що виникли навколо нового штаму «Омікрон»?

— Навіть медичні експерти та вчені ще не дійшли єдиної думки: «Омікрон» — нове проявлення чи благо для людства? Деякі епідеміологи вважають, що це добрий знак — продовжується природна мутація в правильному напрямку, і дай Боже, щоби зрештою COVID-19 став звичайною сезонною інфекцією. Інші ж говорять, що масштаби захворювання не витримає жодна країна.

Що відомо про цей штам? Це чергова мутація коронавірусу, але дуже глибока: близько пів сотні генетичних змін. Приблизно дві третини з них відбулися в ділянці, що відповідає за синтез спайк-білка — місця, яким коронавірус прикріплюється, потрапляючи в клітину людини. І специфічним антитілам складно його розпізнати та впіймати.

Рекордна кількість заражень тому підтвердження. На початку листопада новий штам виявили в Ботсвані (Південна Африка), а образу після Нового року — вже на всіх континентах. Лідерами за розповсюдженням стали розвинені країни: в США — 450—500 тисяч заражень щодня, а кілька разів досягало мільйона. Західна Європа, зокрема Італія, Франція, Велика Британія, Німеччина, теж б'є рекорди, як і Латинська Америка (багато заражень у Аргентині), і, що дивно, Австралія — країна з дуже жорстким карантином. Осторонь не залишився й Ізраїль.

ВООЗ боїться колапсу, коли на госпіталізацію потрапить вельки кількість хворих. І поки що експерти висловлюються обережно, хоча й дещо суперечливо. Спочатку ВООЗ чітко говорить: «Омікрон», імовірніше, викликатиме більш легкий перебіг, ніж інші штами". А за два дні потому заявляє: «Омікрон» не можна відносити до більш легких варіантів".

Як не дивно, це логічно. «Омікрон» дійсно виявився вдалою для людини (і вірусу) мутацією. Він розмножується у верхніх дихальних шляхах, а не в легенях. Хоча люди заражаються швидше, але перебіг хвороби легший. А те, що хворий активно інфікує оточуючих, з одного боку, погано, а з іншого — за такої безпрецедентної кількості заражень смертність не збільшується. Наприклад, в Європі експерти підрахували, що летальність від «Омікрон» — 0,2—0,3 відсотка проти двох-трьох, які були раніше: людей помирає в десять разів менше.

> *Читайте також: Чим штам «Омікрон» відрізняється від попередніх вірусів і чи омине тих, хто вакцинувався: відповідає імунолог Тетяна Бондаренко*

— Марія з міста Кропивницького. Чим небезпечний «Омікрон»?

— Оскільки це дуже заразний штам, то він загрожує швидким розповсюдженням і масовим ураженням людей. Головний інфекціоніст США доктор Ентоні Фаучі пропонує орієнтуватися не на кількість заражень, а на число госпіталізованих. А фахівці Центру з контролю та профілактики захворювань США (CDC) рекомендують тим, у кого легка та безсимптомна форма, ізоляцію на п'ять днів (а не 10—14) і без повторення ПЛР-тесту виходити на роботу.

— Чи допоможе вакцинація?

— Фахівці CDC резонно зазначають, що вакцинація необхідна, щоб зменшити важкий перебіг хвороби, проте не в змозі зупинити епідемію. Адже щеплені люди можуть хворіти, заражати інших. Так, щоб обгрунтувати необхідність третьої, бустерної, дози вакцини, її виробники проводять дослідження. Так, на сайті компанії Pfizer, де інформація викладена дуже акуратно, йдеться про те, що дози дві вакцини для захисту від «Омікрон» недостатньо: вони демонструють значне зниження титрів нейтралізації. А попередні лабораторні дослідження вказують, що три дози вакцини проти COVID-19 нейтралізують варіант «Омікрон». Тому компанія планує з березня модифікувати вакцину і запустити оновлений варіант. Але доти «Омікрон» заразить, мабуть, пів світу. Можливо, це привід задуматися, чому протиепідемічні заходи не працюють?

> **Ознаки «Омікрону»**
>
> Оскільки вражаються верхні дихальні шляхи, типовими скаргами є біль у горлі, закладений ніс або навіть сильний нежить, а також втрата апетиту, загальна слабкість, біль у попереку. Проте є безліч варіацій — в залежності від особливостей організму кожної людини.

«Після COVID-19 в організмі може розпочатися агресія проти власних тканин»

— Це Сергій Миколайович з Ніжина Чернігівської області. Сімейна лікарка, коли я важко хворів на COVID-19, казала, що слід заспокоїтися і не нервувати. Мене це дуже дратувало. Чи справді стрес гальмує одужання?

— Давно відомо, що стрес погіршує імунітет, навіть якщо не йдеться про COVID-19. Американські дослідники перевіряли у студентів протягом сесії 45 показників імунітету. Розповали за пів року, і чим ближче була дата іспиту, тим сильніше студенти нервували. Як потім виявилося, найбільше постраждала неспецифічна ланка вродженого імунітету — кількість захисних клітин (NK-клерів) різко впала. Дослідники дійшли висновку, що тривалий стрес негативно впливає на організм і робить його уразливим перед вірусними хворобами.

— А вам не здається, що зараз нас не просто залякують, а накручують істерію?

— Маєте рацію. І навіть хороші новини (про «Омікрон», який має легкий перебіг, низьку летальність, люди швидко одужують) теж викликають паніку. До чого це призвело? Ті, в кого стійка психіка, абстрагуються від інформаційного потоку і будуть довіряти здоровому глузду та адекватним лікарям. А панікери істерікою та стресом доведуть себе до зниження імунітету і, коли зустрінуться з цим штамом, хворітимуть важче. Добре, якщо їх захистить набутий попередньо імунітет. Тому його слід ретельно берегти.

— Телефонує Марія з міста Борисполь Київської області. Прочитала, що вчені з Кіпру довели: у тих, хто важко перехворів, коронавірус викликає аутоімунну агресію в організмі. Це справді так?

— Цілком ймовірно. На недавній конференції алергологів та імунологів у Львові йшлося про те, що на тлі коронавірусної інфекції може відбуватись спалах аутоімунних захворювань. Це зрозуміло, адже COVID-19 — інфекційно-аутоімунна хвороба. У хворих унаслідок атаки імунітету на організм страждають легені, судини, нирки, інші органи. Вчені переконані, що нестабільна та незбалансована імунна система у великих людей може не заспокоїтися і після COVID-19. Такі пацієнти рідкість, але є. Імунографи перестороху підтверджують. Фіксуються аутоантитіла. Постає питання: чи потрібна САМЕ ТАКИМ людям, у яких неспокійний імунний баланс, стимулятів імунної системи бустером?

> *Читайте також: Про симптоми постковідного синдрому та щеплення для тих, хто перехворів на COVID-19, розповіла пульмонолог Світлана Гук*

— Юлія, киянка. Мама важко перенесла першу вакцинацію: розпочалися біловота, пронос, лихоманка. Це реакція на щеплення?

— Виробники вказують, що реакція можлива. Вона свідчить, що виникає імунна відповідь на чужорідний білок. Питання в тому, щоб реакція була адекватною. А для цього слід робити щеплення правильно, раціонально, дотримуючись усіх заходів безпеки, щоб не покликати ідею вакцинопрофілактики взагалі.

Але самої вакцинації недостатньо. Треба своєчасно лікувати хронічні хвороби, бо для людей з груп ризику будь-яка інфекція небезпечна. Слід пропагувати здоровий спосіб життя, розповідати. А головне — не замовчувати правду, що природничі імунітет надважливий та грає основну роль в одужанні та запобіганні важким формам хвороби. І не слід квапити тих, хто перехворів, робити щеплення.

> **Важливо знати**
>
> Під час COVID-19 унаслідок атаки імунітету на організм можуть постраждати легені, судини, нирки та інші органи.

«Перебіг будь-якої інфекції ускладнює хибне самолікування: невиправданий прийом антибіотиків, гормонів та інших ліків»

— Надія з Києва. Чи вже є випадки грипу? Як бути, якщо вірус грипу «породичається» з коронавірусом?

— У столиці є випадки грипу, особливо серед дітей. Насправді, це не дуже приємна ситуація, тому що лікування COVID-19 та грипу дещо відрізняється. Слід бути обережним та вчасно звертатися до лікаря, виконувати всі призначення.

— Вас турбує Ігор з міста Житомира. Чи є надія на противірусні препарати від COVID-19? Як скоро закінчиться пандемія?

— Ми на такі препарати дуже чекаємо, адже вони мають рятувати важких хворих. Щодо закінчення пандемії, то прогнози робити нерозумно: вірус мутує. Ймовірно, «Омікрон» вихором пронесеться планетою, і, можливо, епідемія набагато швидше скінчиться, ніж всі очікували. Головне, щоб система охорони здоров'я Україну витримала.

> *Читайте також: Чи відступить коронавірус перед грипом та які штами грипозного вірусу слід очікувати в епідемічному сезоні: розповідає вірусолог*

— Михайло Іванович з міста Рівного. Які прояви постковідного синдрому?

— Багато людей накручують себе та невірно трактують скарги, які не мають жодного відношення до COVID-19, тому слід відрізняти надуманий синдром від справжнього. Постковідний синдром найяскравіше проявляється за трьома напрямами. Неврологічний: проблеми з пам'яттю, тремор, психічні розлади. Кардіологічний: страждають серце, судини, бо COVID-19 насамперед б'є по серцево-судинній системі. І третій напрям — імунні порушення та алергії. Іноді цей спостережаємо діабету цукрового діабету в дуже важких хворих.

Почастішали й інфекційні постковідні захворювання, зокрема герпес зостер (оперізуючий лишай). Упала захисна імунна система, знизилася кількість необхідних захисних клітин, які зазвичай контролюють герпес, не давчи йому підняти голову.

Буває, що навіть фахівцю складно розібратись, як правильно лікувати постковідний синдром. Багато намішано: і дія вірусу, і збій імунної системи, яка неконтрольовано його атакувала, і велика кількість препаратів, що їх зжушені були приймати хворі — значні дози антибіотиків, потужних противірусних, стероїдних гормонів та інших медикаментів.

— Антоніна з Дніпра. Думаю, що перехворіла на COVID-19, але тест на антитіла негативний. Так буває?

— Некоректно оцінювати імунітет лише за рівнем антитіл, бо ще є клітинний імунітет. Ліквідр, які час від часу перевіряють антитіла, знають: однако дня вони бувають в досить низькому титрі, а після контакту з хворими рівень знову висококнтий. Пацієнт показилив, у лікарів відбувся контакт з вірусом — імунітет вбіжмкув цю ланку захисту. Антитіла — допоміжна ланка в контексті респіраторних захворювань, а наша головна зброя та опора — захисні Т-клітини.

> **Як найчастіше проявляється постковідний синдром**
>
> - Неврологічними порушеннями.
> - Загостренням серцево-судинних хвороб.
> - Аутоімунними проблемами та алергією.

Читайте також: Як впоратися з наслідками COVID-19 — панічними атаками, погіршенням пам'яті, головним болем: відповідає невролог

Фото Оксани ЛЕВЧУК, «ФАКТИ»

Читайте нас у Facebook

7786

До змісту розділу

Побачили помилку? Виділіть її та натисніть CTRL+Enter

Друкована версія | Лист редакторові | Поскаржитися

Поділитися 0 | Поділитися | Твітнути

ПОПУЛЯРНЕ

1. Українські пенсіонери не чекатимуть на свої пенсії 40 років: суд поставив крапку у справі про скандальну поставову уряду
13 червня 2026 13:54

2. Археологічна сенсація: унікальні шатка та пояс скіфської доби, яким більше 2500 років, знайдені на більшому городищі
14 червня 2026 12:24

3. «Вона мучить мене вже багато років»: таємниця загибелі Діна Рада, який кинув виклик США і СРСР, не розкрита і через 40 років
12 червня 2026 12:23

4. «Я стріляв по машині з гітерою. Д.", але вигадав, що там були цвяхи, аби тільки припинили мене катувати»: колишній полонений «азовець» написав книгу «Окрасць»
13 червня 2026 13:23

5. «Після впучання „Шахеда" з-під завалів ми витягли десь 15 собак і котів»: волонтери спільноти «Кийські кажани» допомагають постраждалим людям
9 червня 2026 12:24

* Рейтинг формується за сторінок 3 дня

Погода 17.06.26, ранок
sinoptik
Київ
+14°
вологість: 83% тиск: 746 мм
вітер: 2 м/с, Південно-західний
Погода на 10 дня від sinoptik.ua

БІЛЬШЕ У РОЗДІЛІ

Як уникнути ускладнень цукрового діабету та правильно застосовувати інтервальне голодування: розповідає ендокринолог
24 лютого 2022 09:55

Як правильно лікувати COVID-19, щоб уникнути ускладнень, і коли слід бити тривогу: відповідає сімейний лікар
17 лютого 2022 17:00

«При зараженні „Омікроном" нерідко з'являється висипка»: педіатр розповів про симптоми нового штаму і його підступність
16 лютого 2022 09:28

Які проблеми серця і судин можуть з'явитись після COVID-19 та що робити, якщо призначені ліки не допомагають взамкувати тиск: розповідає кардіолог
1 лютого 2022 00:15

Коли з дітьми слід починати розмову про секс та не зберегти сексуальне бажання під час гормональної перебудови: розповідає сексопатолог
27 січня 2022 06:32

ЗАРАЗ ЧИТАЮТЬ

Як правильно використовувати капсули для прання: помилки та корисні лайфхаки

Тельців — «Ієрофант» та дорозд, Стрільців — «Ієсіма Жезла» та прислужниця, Водоліїв — «Суд» та пробудження. Таро-прогноз на 17 червня

У липні пенсіонерам додадуть пенсію: хто і скільки отримає

Кого редактив Лаврін та звірі Життєв історії 25 років потому

ЧС-2026: результати та відеоогляди матчів, розклад телетрансляцій в Україні

Новини партнерів

Мапа сайту

Новини | Україна | Політика | Гроші | Події
Світ | Пряма лінія | Блоги | Спорт | Футбол
Культура | Шоу-бізнес | Фотоблог для | Суспільство | Стиль життя
Книги редактів | Лаврін та звірі | Життєв історії | 25 років потому
Історія сучасності | Наука та технології | Клуб спонсорів | Замовляйте у Фактів
Запитання дня | Гороскоп | Курс валют | Фотоблоги | Погода

Реклама | Передплата | Контакти | Привітання і співчуття | Правила користування сайтом fakty.ua

© 1997—2026 «Факти та коментарі»
Усі права на матеріали сайту охороняються у відповідності до законодавства України.
Матеріали під рубрикою «На правах реклами», «Реклама», а також позначені символом ® публікуються у якості реклами та мають інформаційно-комерційний характер.